

זמנים לשבת קודש

הדלקת הנרות	5.15
חצות היום והלילה	11.46
עלות השחר	4.11
נץ דרכה	5.38
סוף זמן קריש	7.59 - ב
סוף זמן תפילה	9.43
שקיעת החמה	5.53
מוצאי שבת	7.08

דמותה לתמר

גליון קריש - שנה ו' - ויקהל פקודי - החודש השמיני

יורל ע"י

התאחדות אברכים "ויואל משה" ד'סאטמאר

נתייחד ע"י כ"ק מרן רבינו חיים
בנשיאות כ"ק מרן רבנו שלמה
בע"ה"ק וירושלים תובב"א

מלחמות ה'

רק ע"י אחרות אפשר להיפטר מהערב רב

כי זהה כאשר נצטוו בני ישראל לתת דבה לבין המשכן, נכספו והשתוקקו גם הערב רב אשר עלו אתם לתת חלקם בנדבה, ומסתמא היו כל הערב רב מאוחדים בחבורה אחת, והיה להם כוח השפעה גדול, שהיו היו רבים במספר מבני ישראל מה פעמים, ולכן כאשר נאמר לבני ישראל קחו 'מאתכם' תרומה להשם, ולא מן הערב רב הוצרכו ישראל לעשות כל טעדיק, כדי להשמר מן הערב רב שלא יהיה להם חלק בנדבת המשכן, ולתכלית זה היתה חנוכה התחברות בין בני ישראל הכשרים, כי אף שיתכן לישראל לעסוק בתורה ובמצוות גם כשאין אחדות ביניהם, אך כדי שיוכלו לעמוד איתן נגד השפעת הערב רב ולהתרחק מהם בתכלית הריחוק, לא סגי במה שישמור כ"א תורה ומצוות לעצמו, כי יחיד בטל במיעוטו נגד הרבים המאוחדים, ועל כן הוצרכו ישראל להתקהל ולהתאחד, כדי לשמור על הפירוד המוחלט בינם לבין הערב רב.

חובת האחרות בין ישראל הכשרים

ומבצעדי ההקהלה וההתחברות בין הכשרים אי אפשר לשמור על פירוד והתבדלות מן הערב רב וכו', ודברים אלו הם גם הוראה לזירות האחרונים, כמרומו מדרש ילקוט הג"ל כי שילמדו ממך דורות הבאים להקהל קהילות וכו', כי בעוה"ר נשאר עדיין מתי מעט יהודים כשרים, ויחיד מתמעטים והולכים, וינתנו הערב רב חזקות מאוד, והמה מאוחדים בהרבה אורגאניזאציעס, על כן חייבים יהודים מעטים אלו להתחבר והתחזק ובכח מאוחד יהיה מה מועט שיהיה יעמדו חמומה בצורה נגד הערב רב.

הפירוד מהערב רב הוא כרי שיהיה אחרות בקרב ישראל

נחזור לעניינינו לבאר דברי הזהר הקדוש כי זהה הערב רב היו לבני ישראל לפוקה ולמכשול בדבר העגל, כמבואר בזהר הקדוש כי המה עשו את העגל והסיתו את ישראל לעבד לו, וכל זמן שהם נמצאו עדיין בין בני ישראל והיה להם שייכות עמהם לא היה באפשר לעשות אחדות בקרב ישראל הכשרים על כן הקהיל משה את כל עדת בני ישראל וכו', וכמ"ש הזה"ק שיחדם והפרישן מן הערב רב, כדי שיוכלו לשמור על האיחוד ביתוהם, הכרח הוא להם להתפטר מן הערב רב, אשר מהם להם כקוץ מכאיב וכסילון ממאיר לחרור ריב ומחלוקת בקרב ישראל, ורק ע"י ההתפרדות מן הערב רב נעשתה הקהילה והתחברות בין ישראל הכשרים.

(דברי יואל, ויקהל)

מילי מעלייתא

לא יחטא ע"ד לשוב בשבת

לא תבערו כו'. והוא ע"פ ארז"ל האומר אחטא ואשוב אין מספיקין בידו, והנה יש להעיר בזה דאין יעלה כן על לב האדם לומר אחטא ואשוב והוא דבר שמתנגד הדעת והשכל - מלבד החטא דהשתא - ומה כשעדיין לא חטא ונשמטו בריאה וחוקה זכה וצלולה בלי פגם אינו יכול לכופ יצרו לבלתי יחטא כ"ש כשיחטא ונשמטו פגומה מחלאת העין שלא יוכל לשוב. אך הענין הוא כי יש זמנים ועתים שונים ולא כל העתים שוות כגון שבת כי בשבת הוא עליית הקדושה והתגברות כידוע לזה יחשוב שבימות החול אינו יכול לכופ יצרו ובשבת ישוב ועל כזה ארז"ל שלא כן הדבר רק אין מספיקין בידו כו' וזהו לא תבערו אש נורא דיצה"ר על סמך מושבותיכם ר"ל תשובתכם ביום השבת שהיא עליית הקדושה וכאמור.

עשיית המצוות בחשבון ודקדוק

אלה פקודי המשכן משכן העדות. וקשה למה לי הלשון משכן העדות, אך ידוע כי התורה הוא תמידית ונצחית, והנה ידוע כשאדם מתפלל בכל יום, הוא מקשר את עצמו להשורש בכל התפלה, ועפ"י היה צריך האדם בתפילה שניה לקשור את עצמו יותר להשורש, ולילך למעלה ממדרגה למדרגה, ולמה לא, וזה הוא מחמת שאחר גמר התפלה הולך אחר תאוות עולם הזה, על כן הוא עומד במדרגה אחת הראשונה, לכן צריך לראות לקשר מחשבתו, שיהיה בשעה שעוסק בתאוות עולם הזה להתבונן מאוד ולעשות כנכון, וגם אפילו בשעה שעושה מצוה צריך להתבונן בה מאד איך לעשות שיהיה כהוגן ביראה ובאהבה, וזהו אלה פקודי המשכן, היינו כשרוצה שישכון אצלו פקודי אורייתא, משכן העדות, צריך לברר אצל עצמו במחשבה את המעשה, כמו שמבררין דבר על ידי עדות להקים על האמת, כמו כן יברר הוא את המצוות שעושה, אם עושה אותם כהוגן שלא להתפאר, וכשאדם נוהג את עצמו כך, טוב לו בזה לבריאות הנפש והגוף בזה ובבא.

שכחת התורה שניתנה ע"י משה

אלה פקודי המשכן משכן העדות אשר פקד על פי משה. דהנה אחז"ל אלמלא שמעו ישראל התורה מפי הקב"ה בעצמו לא היו משכחין שכשם שהוא קיים כך תורתו מתקיימת, ומחמת ששמעו מפי משה משתכחת. והנה פקודי יתפרש גם לשון חסרון, וז"ש אלה פקודי המשכן משכן העדות, היינו אלה החסרון אשר חסר מהעדות, מהתורה הקדושה, תלמודי בגימטריא עדות, הוא משום, אשר פקד (התורה"ק לישראל) על פי משה, ולא מפי הקב"ה בעצמו.

ישיבת התורה

סדר הלימוד לפד' ויקרא - מסכת שבועות

יום	א	ב	ג	ד	ה	ו	שבת
-----	---	---	---	---	---	---	-----

מענינא דיומא

חודש ניסן - ראש חדשים

בר"ח ניסן מתחדש השפע על כל השנה. קדושת לוי

ניסן שמו נודע בשערים והוא בכנענים במגילת אסתר (א) ופירושו נודע, נקרא ניסן חודש של ניסים נגלים מוזהרים למעלה מן הטבע והשכל, חודש אשר הוא מוכן לניסים ממשות ימי בראשית (שמות יב מז) ליל שמורים הוא לה' להוציאם ממצרים וכו' הוא הלילה הזה לילי שמורים לכל בני ישראל לגאלנו בגאולה העתידה במורה בימים, והנה מה שכתבתי לך אשר שנות החדשים ודאי היו מקובלים מסיני אבל היה בבחינת תורה שבעל פה, ובכלל ניתנו לכתוב גם בבחינת תורה שבכתב, הנה בשם החודש הזה הראשון לכל חדשי השנה יתכן שפיר נקרא ניסן על שם נס.

בניסן ובפסח שזהו זמן גאולה צריך כל אחד ואחד לראות להשתדל שהוא לא יהי המונע את גאולת הכלל ע"י מעשיו. חידושי הרים

ובראש חודש לרוב ההארה הנפלאה מחדשי המקום ב"ה המופיע על עמו ישראל זוכים שורש נשמותינו לעלות למעלה למעלה, והקב"ה כביכול מגביה אותנו עד שיה לראש כביכול, ונקרא ובראשי חדשים תרין ראשין, כי ראש הבן והאב שוין, וע"כ תקריבו עולה לה' שתקריבו עצמכם לעלות לה' הטוב להיות לנחת רוח לפניו ולקבל ששם כל בחי' שפע ברכה וקדושה רבה.

ור"ח אינו בא אלא בתחילת החודש, מורה שאין אור ר"ח לעומת המוש"ט של כל החודש, אלא להיפוך שיתרון אור של ר"ח מוקדם אף לבלתי מוכנים דיין וכו', וע"כ יום המשכת הקדושה הוא יום הנכבד שנמונו מסתעפת קדושה לכל ימי החודש.

ונוסף עליהם החודש הזה שההארצות נותן כח להתעוררות על כל חדשי השנה.

חידושי הרים קמ"ב

החודש הזה לכם ראש חדשים שכל חודש יש לו קדושה מיוחדת ויום ראשון נקרא ראש חודש שהוא ראש של כל החודש וכו' והוא כולל כל קדושת החודש, וניסן כולל כל קדושת י"ב החדשים ונקרא ר"ח של ראש חדשים.

ומור"ח צריך להשיג ולהרגיש קדושת המועד שיבוא בחודש זה והוא ר"ח להגלים שנמונו מסתעף כל קדושת הרגלים.

פרי צדיק החודש אתו 1

מילוי דאבות

אלה פקדי המושכן משכן העדות

פרש"י ז"ל המושכן משכן שני פעמים, רמז למקדש שנתמשכן בשני חורבניו על עזוניתיו של ישראל, והקשו המפורשים

שייכא לחד פרשה של חשבון נדבת המושכן ולא בשעת הציור. ונראה לתרץ דהנה איתא בזה"ק שצוה הקב"ה לקחת תחמה למשכן רק מן הצדדים עובדי ה' בכל לבבם ובכל נפשם, אמנם כיון שלא רצו לבייש את האחרים לקחו את כסף התחמה מכל ישראל, ונעשה נס שהספיק לבנין המושכן חלק הצדדים, כי נשתלחה בו ברכה, וחלק שאר המתנדבים נותר, וחלשה דעתם ונפלה רוחם בקרבם, שראו שאין הקב"ה רוצה בנדבותם, וכדי להפסיד דעתם צוה הקב"ה למשה שיעשו מן הותר בית המדרש (כדאיתא בלקט), שאמר לו הקב"ה שיעשה מן הותר משכן לדברות וכתבו המפורשים שהוכנה שיבנה בית

המדרש ללמוד תורה, וגם בית המדרש נקרא בית מקדש מעט. והנה איתא בגמ' (מילה כט.) עתידין בתי כנסיות ובתי מדרשות שבח"ל להקבע בארץ ישראל, ופי' המהרש"א בזה את הפסוק (תהלים) ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה יחידיו, דלעתיד יהי הבית"ק גדול כירושלים, וקאמר הטעם כי ירושלים הבנויה לעתיד יהי חברה למקדש יחידיו כל המקומות של בתי כנסיות שהיו בעולם הזה, על"ד, הרי מפורש יוצא שהבית"ק נסיוות יקבעו לעתיד במקום המקדש, ואם כן זאת חמתם של המתנדבים שאף שלא זכו שיבנה המושכן מנדבתם, מ"מ לעתיד לבוא יקבע הבית המדרש במקום המקדש. ובהו יבן שפיר הרמוז כאן, כי ע"י שנתן הקב"ה חשבון נדבת המושכן, נתגלה לישראל שנתן מן הנדבה, ונפלה רוחם בקרבם, והוצרך לחתום שיבנה ביהמ"ד מנדבתם ודם עתידים להקבע במקום המקדש לעתיד, וא"כ גם להם חלק במשכן ה', ולכן הוצרך להודיעם שעתיד ב' המקדשות להיחדר ובבית השלישי שיעמוד יזכו שיקבע גם הביהמ"ד אשר נבנה מנדבותיהם.

(דבר יואל)

על הצדיקים

ג' סיפורים המסוגלים להשפיע צרכי פסח בהרחבה

בזה המשת צרכי פסח בהרחבה גדולה, והיהודי היה ג' כמכנס אורח והביא לביתו על הסדר של לל חג הפסח הרבה אורחים, ושם אצל המלך היה אחד מיעצמי איהו גלח שזנא ישראל, ולא היה יכול לסמל זאת האין היהודי הל' רימה את המלך והוציא ממנו משרת, והלך הגלח בלל חג הפסח מתחת לחלון היהודי, וראה האין שאכל ושותה ואינו עוסק בכלל בחפוש טבעת המלך, והלך הגלח להמלך ואמר לו אתה חושב שהיהודי מחפש הטבעת, הנה אראה להמלך מה עשה היהודי בהמשת שנתן לו המלך, והמלך הלך עם הגלח עד ביתו של היהודי, ועמד מתחת החלון והסתכל בפנים, וראה האין שהיהודי יושב כמלך בגדוד, והיהודי היה לו מהג כשאמר ההגדה כשהגיע להחזאים "דיינו", אמר היהודי חוזו אחד וכל המסובים ענו אחרי דיונו, ובעת שעמד המלך מתחת החלון, אמר אז החזאים של דינו, ושמו של הגלח היה דינו, ואמר המלך הנה עכשיו עושה היהודי החקירה מי גנב טבעת המלך, וסלם אומרים דינו, אז הבין המלך שהגלח דינו הוא גנב הטבעת, וצוה המלך לאסור הגלח ולהסות עד שידה, וכך היה שהודה שגנב הטבעת, והיהודי היה לו צרכי פסח בהרחבה גדולה.

הקדוש מקאזניץ ז"ע סיפר בכל שבת מברכין ניסן אלו הג' סיפורים, ומסוגלים להשפיע לבני ישראל צרכי פסח בהרחבה.

מעשה הראשון: היה איזה יהודי שעשה לפני חג הפסח חבית יין שרף, ונסע עם החבית למסור הי"ש, ועבר עם החבית י"ש הגבול בין מדינה למדינה, וכשעבר הגבול תפסו אותו שומרי הגבול ולקחו ממנו החבית י"ש, כי היה אסור מחוק המדינה לסחור עם י"ש מבלי רשות מיוחדת, ונסע היהודי תיכף לחריב רבי אלמלך זכות יגן עליונו ובכה מאוד שלקחו ממנו החבית י"ש, אז אמר הר"א שילך ויאמר לשומרי הגבול שיטעמו מהחבית י"ש, וראו שזה חבית מים ולא י"ש, וכן עשה היהודי וצוה לשומרי הגבול לטעם מהחבית י"ש, וראו שהיא מלאה מים ולא י"ש, ונתנו לו בחזרה החבית י"ש, והיהודי חזר שוב להר"א, ובכה לפניו האין שהחבית י"ש הינם מקור הכנסה עבורו לצרכי פסח, ועכשיו החבית י"ש מלאה מים, אז אמר לו הר"א שיטעם וראה שהחבית מלאה י"ש, וכך היה שהחבית חזר ליי"ש, והיה היהודי צרכי פסח בהרחבה גדולה.

מעשה השני: פעם היה מלך שנאבדה ממנו טבעתו, וצוה לחפש הטבעת, ומי שקיבל עליו לחפש הטבעת נתן לו המלך הרבה משת שיהיה לו אפשרות לחפש הטבעת, והיה שם איזה יהודי שהיה עני ואביון, ולא היה לו במה להכין צרכי חג הפסח, אז אמרה לו אשתו, הנה אתה חואה שהמלך נתן מעות למי שחוצה לחפש טבעתו, לך גם אתה ותאמר שאחת: ג' חוצה לחפש הטבעת, והמלך יתן לך מעות, ובה המשת יהא לנו במה להכין צרכי חג הפסח, וראה בעיני עצת אשתו, הלך להמלך ואמר שחוצה ג' לחפש טבעתו והמלך נתן לו מעות, והיהודי הכין

מוסדות יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

נתיסדה ע"י מרן רביה"ק בעל דברי יואל ז"ע - בהמשכת מרן רביה"ק בעל ברך משה ז"ע בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פעו"ק ירושלים תונב"א

ובכן צדיקים יראו וישמחו

בקול רינה וגילה, שיר ושבח לקל נורא עליה, נברך ברכת מזל טבא, קדם האי גברא רבא, המאור הגדול, מעוז ומגדול, מחדש חידושים מתוקים ערבים לאוזן שומעת, איש על העדה בתבונה וברעת, עומד על המשמר, בנאון בעוז ובהדר, מאיר ומסביר פנים לכל דורש, להדריכנו במסילות הקודש, עומד לנו מוסדותינו, ומקדיש מעות ומזמנו למענינו, כלולת מגדלים, מנוע ארילים, על ישראל הדרתו, רועה נאמן לעדתו.

הגה"צ חו"פ דומ"ץ דקהילתנו שליט"א

לרגל השמחה בבית צדיקים אירוסי בתו תחי'

מה' יתן משאלותינו, הרחמן הוא יוכנו, שהזיווג יעלה יפה בדרך רבותינו, שתולים ומפורחים, ויזכו לראות דורות ישרים ומבורכים, ומברכין אנו למרא ורבנא, בשם קהל ערת מי מנה, עור רבות בשנים יעמוד על משמרתו, להשפיע לנו מבאר תורתו, עדי נוכח לתחזיקה ענינו, בביאת גואלינו, ומלכינו בראשינו, במהרה בימינו, אמן ואמן.

כ"ד המברכים בהדרת התורה
הנהלת המוסדות

בית המדרש ברך משה

קהל יטב לב ד'סאטמאר

קול דינה וישועה באהלי צדיקים

ברגש גיל וחודו, עילאה, בקול רינה וישועה, ובצללי תרועה, נברך ברכתנו, קדם מורה דרכינו, העומד לנו קהלתנו, להשפיע ולהאיר לקהל עדתנו, פרי דיו מצליחים ליונם בית אלוקינו, על מי מנוחות מנהלנו, ומדריכנו בדרך הישר, מורה דרכה של תורה בהלכה ברורה, חריף ובקי בחדרי תורה, דרשותיו הגלגלים מפקים עוז ואור, דולה ומשקה מתורת רבותינו להדריכנו בתיבות ישרים, אליו יאספון עדרים עדרים, גפן אדרת לבית אבותיו עמרת, לו נאה הכבוד והתפארת

חסידא ופרישא, פאר מקדושים

הגה"צ דומ"ץ דקהילתנו שליט"א

לרגל השמחה באהלי צדיקים

באירוסי בתו הכלה המושלמת בת קדושים תחי'

עב"ג החדת הקצין הרב שלמה הי"ו
בן הגדה רבי חיים אייזיק טעם שליט"א - משיפע רוחנו בקהל חסיד ירושלים

יח"ר שבת צדיקים יעמוד, בהדר וחדו, ויזכה הר"ג שליט"א לזיווג מלך יו"ח רוב נחת דקדושה, במרה מרובה וגדושה, מתוך הרחבת דעת ונהורא נפישא, ויזכה עוד רבות בשנים, דשנים ודענים, להרחיב גבול הקדושה בתוכנו, ולהגדיל תורה במחתנו, ומשמחה זו יושפע שפע רב לל קהלא, עדי נוכח לביאת הגואל השתא בעגלא, אמן ואמן.

אלה דברי המברכים בהדרת כבוד ויקר

הנהלת הקהילה - גבאי בית המדרש

מערכות ישראל סבא

המערכה על טהרת ההינך
בעיה"ק ירושלים תיבב"א

הדבר את כל הנוסעים כיצד יוצא אברך זה עם ילדיו הקטנים למדבר שממה, וכתשובה לשאלתם סיפר להם על אב עשיר שיש לו בארץ ישראל

ואלו הוא נוסע, הנוסעים שהיו מקבלים את דבריו כפשוטם, היו אומרים תבקשים ממנו, כששיבאו אביך לקבל פניך בהודיך מן הספינה כהוגן נא לבקש ממנו שישים עין גם עלינו, ורבי יצחק זאב הצדיק היה עונה להם, כמובן, כשם שישגיח עלי כן ישגיח בוודאי גם עליכם, ובהבטחה זו נסעו כל הנוסעים בלב רגוע ושלו, שאביו של האברך יבוא לקבלם, כשהגיעו ליפו החלו מציקים לו איה אביך העשיר, ענה להם, אבי גם אביכם והוא אבי כל העולם וגם הוא עשיר גדול מאד, ומפרנס לכל העולם, כדכתיב לי הכסף ולי הזהב, וכן אנו צריכים לבטוח שיקבל פניו כדכתיב השלך על ה' יהב והוא יכלכלך.

המיסאנערן מציעים עזרה להעולים החדשים

מדרים אלו נתאר לעצמינו גודל הדחוקות אשר היה מנת חלקם של רבים מהעולים לארץ ישראל בימים ההם, ועכ"ז – ממשיך המגיד רביבן ציון לתאר: ויהי כאשר ידו מן הספינה ונכנסו לעיר, בא לקראתם זקן אחד שזקנו מגדול ונתן להם שלום הידיד עמו חלקלקות ורצה להעמיד להם

חמורים ללא שכר כדי לעלות בהם לירושלים, אך רבי יצחק זאב סייר לקבל ודחה ואמר לו: "איני רוצה רק בשכר", הדבר היה לפלא בעיני כל הנוסעים על שדחהו, לאחמ"כ שוב הופיעו לפניהם שני אברכים ורצו להעמיד חמורים בחנם, ואביו רבי יצחק זאב עמד בשלו וסייר לקבל וילכו להם.

רק אח"כ נודע הדבר מפי אנשי העיר, שהאנשים המתחסדים האלו מסיורים הם, שצדים בממון את העולים לארץ ישראל ברשתם, ואז נתן אביו ואתו יתר הנוסעים תודה לה' על שהצילם מרשת זו, ואח"כ כאשר הזקן הופיע שוב והציע להם אש"ל בחינם, צעקו עליו: "רשע הסתלק מעמנו פן נרוצץ את מוחך"...

צביעותם של המיסאנערן

זהותם של כת המיסאנאן היה קשה מאד להזהר כי בחצינותם היו מתנהגים כאנשים חודרים ללב ה', ולפעמים כצדיקים מופלגים.

וכן רואים אנו מהסיפור דלהלן:

בין הרופאים בזמן ההוא היה רופא אחד זקן, משומד, בשם ד"ר ילאוויטש, רופא פרטי של המסייתים, שהלך לרפאות את היהודים בחינם וכן קבלו בחינם את סמי המרפא בבית החולים של העגלענדער (המיסאנערן), לעניינם נתן גם כסף לקנות חלב, על הנדיר לרשימת הסמים (העצמנים) היה מודפס "כי אני ה' – במילואו – רופאך", וכל זה היה על חשבון המיסאנאן.

ועכ"ז עמדו אנשי ירושלים החרדים לדבר ה' על הכונות

הנסתרות של כת המיסאנאן, ושמו משמרת ה' לבל להזדקק לשירות בית החולים ורופאיהם עד כדי מסירות נפש ממש.

וכן כותב הגאון רבי עקיבא יוסף שלענינגער בספרו "שמרו משפט תנינא" (ירושלים תרע"ד): "כתב בזמן שהיתה בתי מוסכנת ואמרו הרופאים נושא ויעצו להביא את רופא של מסיתים (פסיאנער) ולא רציני ח"ו, ובחסדי ה' הזמין רופא חדש כי בא ועשה הרפואה ונתרפאת".

המשכילים מצטרפים למלחמה נגד המיסאנאן כדי לפרוש רשתם לתמימי לב

המערכה כנגד המיסאנאן התנהלה אז בכל עונה עד רדתה של סכנת השמד, אולם תוך תקופה קצרה עטה על ירושלים צרה חדשה ששכחה את הראשונה, ראשונה המשכילים והרפורמים שבעטו ואז רק החלו לצוץ על פני הארץ, ראו במערכה עם המיסאנאן שהתפתחה בארץ הקודש מציאה חשובה, על חידות ההשכלה לארץ ישראל לא חלמו הללו בשם פעם, אך בראותם מערכה זו, החליטו להעמיד פנים שכאילו הם שותפים ליהודי ירושלים העומדים על נפשם, בסתום על ידי כך לחדור בעקיפין.

באותה עת התחילו המשכילים והחילונים להצטרף ולחזק את הוועדות שהוקם ללחום בחמיסאנאן, שכאילו הם רוצים לעזור במלחמת הקודש, ובד בבד התחילו לייסד בתי ספר שיתחנכו שם לפי דרכיהם העקומות, ומטרתם המוצהרת הייתה שעי"ז

יצלחו מצדפי המיסאנאנערן ובמיוחד אלו החלשים או היתומים אשר אין להם מגן ומושיע, ונפלו כפרי בשל בכתות המיסאנאנערן, וכוונתם רצויה להצילם מדרת שחת.

וכן אנו מוצאים בקונטרס "קול נהי מציון" (ירושלים תר"ץ) של הגאון רבי עקיבא יוסף שלענינגער הנ"ל, ונתקף בספרו "מעשה אבות": "ובידעם שכל שקר שאין אמת בתחילתו אין סופו להתקיים, ע"כ הקדימו להם עשות צדק, וגם עתה פתחו ואמרו שרצונם בדרכם זה להציל ישראל מרשת המיסאנאנערן, ראה ד' עתתם שפטה משפטי, אם כנים דבריהם היה להם לבנות בתי יתומים ללמוד תורת ה' המגיעה ומצילה עם מלאכות או עבודת אדמה (עקאנאסא) לפרנסה ולא למדי גוים כאלו לפנות פתח חטאת לשחת ולדאון עולם הח"ל..."

אך גדולי ישראל האמיתיים ראו את הסכנה מבעוד מועד, והפרישו את המשכילים והחילונים מלהשתתף ולהצטרף במלחמת הקודש נגד כת המיסאנאן, וכן שלא להיכשל ח"ו לשלוח ילדים חלשים או יתומים וכדו' על חשבון הצלה מהמיסאנאן, וכאשר אנו מוצאים את שר צבא ה' הלוחם הגדול הגה"ק רבי יהושע לייב דיסקין זצ"ל מבריסק, ואחריו תלמידו הגה"ק רבי יוסף חיים זאנענפעלד זצ"ל גאב"ד פנייה"ק, עומדים צדי חלמיש בענין זה כאשר יתואר אי"ה בהרחבה בפרק הבא.

המשך יבוא אי"ה

כולל למצוינים "ויואל משה" ד'סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
פעיה"ק ירושלים תיבב"א

רגנו צדיקים בה'

קול מברכים נדימה, בחדה עילאה ובשמחה עצומה, ברגשי כבוד ותהודות, נשגר ססא דברכתא, ביקרא דאורייתא, אל מול רב האי גאון גדול ונשגב, מעוז ומשגב, דבוק בלו"ז לכוללנו המעטיירה, מאיר נתיבותינו בדעת תורה הבחירה, מודיך אותנו במסילת ישירים, מבאר תורתנו משקה לעדרים, השותים בצמא דבריו היקרים, מוציא חרב מתערה ביד רמה, אוצר ענוה וחכמה, גדלותו בתורה טדע בשערים, מגוע רבוחינו הק' עצי התמורים.

הגה"צ חו"פ

דומ"ץ דקהילתינו שליט"א

לרגל השמחה במעוזנו באירוסית בתו בת קדושים תחי'

יהי"ר מלפני אבינו שבשמים, שמשמחה זו יושפע לנו שפע רב כנפלים, כל ברכאן דנפישא, במדה מרובה וגדושה, עדי נוכח בקרוב הימים, להוושע בתשועת עולמים.

המברכים ביותר הכבוד

הנהלת הכולל – חכמי ורבני הכולל

הנהלת אברכים ויואל משה
דחסידי סאטמאר
נתיבות ע"י כ"ק מרן רבינו ד"ר: בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
דחוב ויחוס
פעיה"ק ירושלים תיבב"א

שמחו בה' וגילו צדיקים וחרנינו כל ישרי לב

יום שמחה הוא לנו, שהודינו וקימנו, קול חדות וששון נשמע באהלנו, שהשמחה בבית מורינו ומאורינו, האדם הגדול בענקים, גדול תורתו מפורסם בכל מקום, מלמד תורת ה' לעדת מו נבנה, ובמיוחד בשיעוריו היקרים ככל עת ועונה, פה מופיך מרגליות ופנינים, משי"ה שפיר קאמר לחלדיב לבות בני ישראל בדרשותיו תלחבים, מקבל את כ"א בענוות חן ובנהורא נפישא, חסידא ופרישא, שלשלת היוחסין מנוע שולשלתא קדישא.

הגה"צ חו"פ דומ"ץ דקהילתינו שליט"א

לרגל השמחה בביתו נאוו באירוסית בתו למז"ט

וצרופה ברכותינו, מעומק לבינו, שיזכה לרוות נחת דקדושה מכל יו"ה נטעי נאמנים, מתוך רוב כוח ואמיץ אונים, ויזכה לעמוד על משמרת הקודש עוד רבות בשנים, עדי נוכח לעלות לציון ברגנים.

המברכים מתוך אהבה והערצה
הנהלת התאחדות אברכים – חבורת יסודי התורה

עניני מאכלי שבת (ד)

קניית והכנת הדגים

מנהג הצדיקים להביט על הדגים קודם בישולם

בערב שבת קודש היה רבינו הרה"ק מליסקא זי"ע, רגיל להסתכל בהדגים שהביאו אליו, ואמר שמכיר מהדגים האחרים שיבואו אליו על שבת קודש. (דרכי הישר והטוב)

ענין היה לרבינו בזה, במה שהיו מביאים לפניו את הדגים שהוכנו לכבוד שבת והביט בפניהם. (נור הקדוש, מנהגי ראפשיץ)

בבעלזא היה המנהג, שהדגים שקנו או שהביאו לכבוד ש"ק, הכניסו בליל שישי לחדר קדשו, והסתכל בהם איזה זמן. (בציאל דמהימנותא, בעלזא)

הרבה פעמים ראיתי שהגבאי הביא לפני רבינו קערה שבו מונחים הדגים קודם שנתבשל, ורבינו נתן ידיו הקדושות לתוך הדגים ואומר ואיזה דברים, ולפעמים ראיתי שרק נתן עיניו הקדושות בהדגים. (שיח יצחק, פשוטווארסק)

חיתוך הבצלים ומילוי הדגים

ואמר רבינו הקדוש מוהר"ר יעקב יצחק לתלמידו מורי דודי רבינו צבי הירש, הירש בנן, בוא ואומר לך היחוד של מליחת דגים לכבוד שבת וכו', וכן כשממלאים הדגים עם בצלים וכו', וזהו עצמו הכוונה שאנחנו עושים מערב שבת במילוי הדגים עם בצלים תם מלח, ומחתכין אותו עם הדגים דק עד שלא ניכר הבצלים, וזהו הכנה גדולה לשבת כמו נר שבת וכו'. (נתיב צדק, קאמאנא)

לדעתי טוב מאוד לחתוך בצלים דק דק לצורך מילוי הדגים, ואח"כ לחתוך הבצלים עם המילוי ביחד כנהוג. (משמרת שלום, קאדייטאוו)

מליחת הדגים

גם היה מנהג רבינו למלוח בעצמו הדגים לכבוד שבת קודש. (דרכי חיים, זאנז)

פעם אחת בא ר' יעקב לע מהמילוב זצ"ל לצאנז בליל שישי, וכשכנס לבית הרה"ק מצאנו ראה שמביאים קערה עם דגים, וגם הביאו כלי עם מלח, והרה"ק לקח בידו הק' מהמלח ובהיותו שקוע בדביקותו זרק המלח בדגים, אחר כך לקח עוד הפעם מלח ונתן את המלח לתוך הדגים, וכן עשה כמה פעמים, וחשב הגבאי הנ"ל שדגים אלו כבר לא יוכלו לאכול מחמת מלחו, אמנם לא כך היה אלא שהרה"ק אכל בשבת מהדגים והיו טוב למאכל. (שיח זקנים, חי"ג)

הרה"ק בעל אמרי יוסף מספינקא זי"ע כשמלח הדגים, אמר בעת המליחה בזה הלשון, רבא מלח שיבוטא, רבי"א בגימטריא בני חיי מזוני. (פאר יוסף)

בישול הדגים

ואחר שסיים רבינו את התפלה הביאו לפניו את הדגים שוב, שנית ומלח אותם בעצמו, ואחר ששהו הדגים בהמלח זמן מה הדיחו אותם המשמשים, ושוב הביאו את הדגים לפני רבינו אחר אכילת פת חתירה שלו, ואז חתך את הדגים לחתיכות, ונתן את החתיכות לתוך קדירה עם מים והתבלין, והוליד בעצמו את הקדירה עד לפני פתח בית התבשיל לבשלם. (שבת שבתון, ספינקא)

הרה"ק ר' דוד צבי שלמה מלעלוב זי"ע, היה בעצמו מתעסק בהדגים בקנייתם ובהכנתם, והשאיר אותם על האש י"ח שעות עד שנתרכו העצמות, ואמר שצריכים להיות טעם עצם ופריים שוה. (מלקוטי דוד, לעלוב)

האם מותר לשבוע לשקר בס"ת פסולה

דף לח: בגמ' שבועה בספר תורה.

בשו"ת נודע ביהודה (יו"ד סי' ע"א) נשאל מן האדון הקיזר אם מותר ע"פ דין תוה"ק ליהודים לישבע לשקר אם הס"ת שאוחז בידו בשעת השבועה היא פסולה.

והשיב דבאמת אנחנו מוזהרים שלא לישבע כלל בשקר אפי' באינו אוחז ס"ת בידו, כי אין אחיזת הספר עיקר שורש של השבועה, רק עיקר שורש של השבועה מפיו באומרו אני נשבע שעשיתי או שאעשה דבר זה או באומרו אני נשבע שלא עשיתי או שלא אעשה דבר זה מיד חלה השבועה, והנוב"י מפרט שם שכן מפורש בתורה ובנביאים ובכתובים וברמב"ם וש"ע שאכמ"ל.

וזה לשון השו"ע (יו"ד סי' ר"ז סי' ס"ו) מי שנשבע בשמים ובארץ וכיוצא בהם אע"פ שאין כוונתו אלא למי שבראם אינה שבועה, וה"ה למי שנשבע בנביא מן הנביאים או בשאר כתב מכתבי קודש, ואעפ"כ מאיימין עליהם ומראין להם שזו שבועה, וכתב הרמ"א וכו' שלא נטל בידו אבל אם נטל בידו כתב אשורית אפי' אינו רק חכמה חיצונית או א"ב שאין בו רק אותיות אם נשבע בהם והמה בידו הוי שבועה, וכתב הש"ך בשם מהר"ם מיניץ דגם אם הניח ידו עליהם הוה דינו כנטלם בידו ע"כ, והרי מפורש שם שאפי' כתיבה אשורית של א"ב הוי שבועה ק"ו ס"ת אע"פ שיש בו איזה פסול הרי עדיין קדושת ס"ת עלי' וכמה שמות קדושים יש בה, פשיטא דהוי שבועה חמורה מאד.

וענין הספר הוא רק לאיים עליו ולהזכירו עונש השבועה הכתוב בתורה, ואף גם זה לא בכל השבועות אנו עושים איום הזה וכו', ואפי' השבועות שאנו נוהגין שיהי' בנקיטת חפץ לאו דוקא ס"ת אלא ה"ה ספר אחר כמש"כ הרמ"א בסי' פ"ז סט"ו ועיי"ש בש"ך.

ועוד דאף שיש איזה פסול או כמה פסולים בס"ת עם כל זה עדיין קדושת ס"ת ממש עלי', שהרי אנחנו רשאים לתקן הפסול ההוא ואנחנו חוזרים אחר התיקון וקוראים בו בציבור, וע"כ שנשאר בקדושתו עיי"ש.

ובאמת אין נמצא בימינו ס"ת שיהי' פסול לגמרי, דהתורה נחלקת לחמשה ספרים שהם חמשה חומשי תורה, ואם נמצא פסול בספר אחד מהן או אף בשנים או אף בארבעה ונשאר מהם אחד שלם בלי פסול, הספר ההוא שנשאר בשלימותו כשר לקרות בו בציבור ולברך עליו, וא"כ בקושי שימצא אצלנו ספר שיהי' בו טעויות בכל ספר וספר, ואף שהמנהג להעמיד הספר בפנ"ע שלא לקרות ממנו, אבל לענין שבועה אין שום חילוק.

ישיבה קטנה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

סימן טוב ומזל טוב יהא לנו ולכל ישראל

צחלי ורונני יושבת ציון, בהגיע עת חדוה במעון, כבוד מורה מוריני, מאיר נתיבותינו, מסור בכל נמי נפשו ליחיד ולרבים במאור פנים, כאב לבנים, פרי ידיו מצליחים ברב חיליה וגובריה, לעמוד על המשמר בכל מילי דשמיא, מחדש חדשים לבקרים, פה מפיק מרגליות ופנינים יקרים, חן חוצק בשפתותיו, בשיעוריו ובדרשותיו, אוצר כל כלי חמדא, מלא מדע וחכמתא, עומד ליימינו ביתר שאת, בכל זמן ועת, במיוחד בדרשותיו הנלהבים להלהיב לבנו, לפאר ולרומם קרן ישיבתנו.

הגה"צ דומ"ץ דקהלתינו שליט"א

לרגל השמחה בביתו נאוו באירוסיו בתו בשעטומ"צ

יהי"ר מלפני שוכן מרומים, שיזכה לראות רב נחת דקדושה מכל יו"ל לאורך ימים ושנות עולמים, לתפארת בית אבותיו הקדושים, ומשמחה זו יושפע שפע רב לכל בית ישראל, עדי נוכח לביאת הגואל, אכיה"ר.

המברכים בלב ונפש חמיצה, בחיבה והערצה

אברום אלכסנדר מייזווערשער, גרשון פלעברג, ירושם ווייס, ירושם טויס, ישיע מרדכי קליין, מנחם זאב קליין, משה דוד ווידער, שלום אליעזר ראטער, ירושם בניאמין, אליהו דוד דייטש, אהרן שלמה זלמן שטערן, אליהו חזקיהו שיינבערגער, יוסף ביאמין, שלמה יצחק הירש, יחזקאל שרגא ווייס, מאיר ווייסהויז, יוסף טויס, חיים אלימלך יאקאב, גרשון עהרנטאל, יואל משה פרידמאן, משה יונה קויפמאן, יואל קליין, יואל ליביש ראטשילר, שלמה זלמן קליין, ישראל אריה נראם, אהרן ווידער, יהונתן ביטון ווייס, אפרים פישל ניליעווער, דוד דוב דאווידאוויטש, גרשון פלעבערבוים, אלכסנדר יוסף חיים ראטער, אלימלך שמשון שווארץ, יהושע אריה ערנטאל.

ישראל דוב קליין בשם תהלה החחמית

כולל למעונינים "יואל משה" ד"סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שיר וקול תודה

נברך לאלקינו, לרגל השמחה בבית ראש כוללנו, האי גברא יקירא הנודע בשערים, בשיעוריו הקיירים, סיני ועוקר הרים, וטוחן בסברות ישרים, בהרמת קרן כוללנו לו עשר ידות, דבוק בתורה וחסידות, תמים בדרכיו וחסיד במעשיו, נערץ ואהוב על כל מכיריו.

הרה"ג ר' נחום משה

היימליך שליט"א

ראש כוללנו

לרגל יום טימות לבו באירוסיו בנו למזל טוב

יהי"ר שהזיווג יעלה יפה, כסולת מנופה, ויזכו לבנות בית נאמן בישראל לתפארת, לעד ולמשמרת, ויזכה רומע"כ לרוב שמחה ונחת בטוב ובנעימים, עדי נושע בתשועת עולמים.

הכ"ד החתומים ברכיה מרומה

הנהלת הכולל - חכמי ורבי הכולל

קהל ימב לב ד"סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פנימית ירושלים תוביא

ברכת מזל טוב

באותו כבוד ויק יבדשני טל ושמחה, נתנו בשמחה בזה ברכותינו ואחולינו, אל טול ידינו אנ"ש פעה"ק.

האגון הצדיק

דומ"ץ דקהלתינו שליט"א

לרגל אירוסיו בתו

הרה"ג ר' נחום משה היימליך שליט"א

ראש כוללנו

לרגל אירוסיו בנו

הר"ר מנחם יודא גרין הי"ד

לרגל חולדת בתו

וזאת ברכיה, שתדור נחת דקדושה מהם וטבל יוצא חלצים.